

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
28. december 2018.
Livsforsikringsselskabets navn
Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører.
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Satsbilag for 2019.
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Gebyret ved genkøb stiger fra 715 kr. til 730 kr.
Prisen for garantien i Seniorordningen er sat op fra 0,2 % til 0,3 % af depotet.
2. ordens satserne for risikodækninger ved død på Garantiordningens P66 og ISPU14 grundlag er ændret.
2. ordens satser for risikodækninger ved død på Markedsrente- og Seniorordningen er ændret.
Priser for gruppedækningerne på død, invaliditet og kritisk sygdom nedsættes, således at der samlet betales 70 kr. pr. måned for gruppelivsdækningen mod 100 kr. pr. måned i 2018. For den lave dækning i gruppe A betales 58 kr. pr. måned mod 80 kr. pr. måned i 2018.
Øvrige satser for 2019 er uændrede i forhold til satserne for 2018. Depotrente for de garanterede pensionsordninger udgør derfor forsat 2 % efter PAL.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1 nr. 2 og 3.
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
Den 1. januar 2019.

Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.

Anmeldelsen erstatter anmeldelse af 20. december 2017 af Satsbilag for 2018.

Angivelse af forsikringsklasse

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Det anmeldte vedrører forsikringsklasse I og III.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Genkøb

Gebyr ved genkøb er steget med 15 kr. fra 715 kr. til 730 kr. Denne stigning skyldes pristalsregulering med lønindeks for privat sektor, finansiering og forsikring.

Pris for garanti, Seniorordningen:

Prisen for garantien i Seniorordningen stiger fra 0,2 % til 0,3 %. Prisen for garantien fastsættes ud fra samme principper som risikoforrentningen for rentegrupperne, dvs. ud fra solvensbelastningen i ordningen og prisen for ansvarlige lånekapital på 6 %.

I forhold til sidste år er solvensbelastningen steget marginalt, mens de samlede forsikringsmæssige hensættelser er faldet. Dette medfører en stigende i prisen for garantien.

Risikodækninger ved død for Garantiordningen:

Risikoresultat ved død udgjorde pr. 30. september 2018 samlet 3,9 mio. kr. Overskuddet opdelt efter tegningsgrundlag er følgende:

t. kr.	P66	ISPU01	ISPU14	I alt
Præmier	-15.511	-1.794	19	-17.286
Reservespring	17.825	3.364	13	21.203
I alt	2.315	1.570	32	3.917

Overskuddet stammer fra alle tegningsgrundlag, dog er overskuddet på P66 størst, hvor også langt størstedelen af bestanden ligger. Derfor er 2. ordens intensiteten ved død på P66 grundlaget ændret fra (alder – 30) % til (alder – 25) % af risikopræmien ved død på 1. orden.

2. ordens intensiteten ved død på ISPU14 ændres fra ISPU01, 1. ordens grundlaget til ISPU01, 2. ordens grundlaget, således at de to grundlag har samme dødelighed på 2. orden.

Risikodækninger ved død for Markedsrente- og Seniorordningen:

Bestanden er inddelt i 9 generationsgrupper og for hver gruppe er dødeligheden på 2. orden fastsat som en Gompertz-Makeham funktion.

Fastsættelsen er sket med udgangspunkt i ISPs modeldødelighed, der anvendes fra ultimo 2018, inkl. 2 års levetidsforbedringer. Baggrunden for de 2 års levetidsforbedringer er, at modeldødeligheden er fastsat ud fra data fra 2013 til 2017 og 2. ordens satserne skal anvendes fra 2019. ISPs modeldødelighed

er baseret på den fulde bestand. Derfor korrigeres dødeligheden efterfølgende på baggrund af risikoresultatet ved død for Markedsrente- og Seniorordningen for de sidste 5 år.

Gompertz-Makeham dødeligheden har formen

$$\mu_{GM}(x) = \bar{a} + 10^{\bar{b}+cx}$$

hvor x angiver alderen. Det er parametersættet $(\bar{a}, \bar{b}, c)$ som skal estimeres.

Vi ønsker, at dødeligheden i aldersintervallet ved brug af Gompertz-Makeham parametre lægger sig tæt op ad dødeligheden i ISPs modeldødelighed inkl. 2 års levetidforbedringer. Da grundlaget i Markedsrente og Seniorordningen er et unisex-gundlag, anvendes en kønsvægt for hver generationsgruppe bestående af 1. ordens depotet pr. 1.11.2018.

Den dødelighed vi ønsker at ramme er derfor:

$$\mu_{MD}(x, x_0) = \omega_m(x_0) \cdot \hat{\mu}_m(x) \cdot (1 - LF_m(x))^{x-x_0+2} + (1 - \omega_m(x_0)) \cdot \hat{\mu}_k(x) \cdot (1 - LF_k(x))^{x-x_0+2}$$

hvor x er alder, x_0 er startalderen, $\omega_m(x_0)$ er andelen af mænd i generationsgruppen tilhørende startalderen x_0 målt på 1. ordens depotstørrelse på markedsrente, $\hat{\mu}_m$ er modeldødeligheden for mænd og LF_m er levetidsforberinger. Tilsvarende angiver k værdien for kvinder.

Da vi skal finde én Gompertz-Makeham kurve for 9 aldre, kræver optimeringen, at vi finder dét fit, der gennemsnitligt passer bedst på alle aldre i 2019. For hver generationsgruppe fittes således at nedenstående minimeres

$$\min_{(a,b,c)} \left(\frac{\sum_{y \in (x_0-5, \dots, x_0+5)} (\mu_{MD}(y, y) - \mu_{GM}(y))^2}{\mu_{MD}(x_0, x_0)} \right)$$

hvor x_0 er alderen midt i intervallet, μ_{MD} er modeldødeligheden og μ_{GM} er Gompertz-Makeham fittet.

Herefter justeres de fundne parametre med en faktor k , således at risikoresultat set over 5 år er i balance. Den anvendte dødelighed på 2. orden bliver derfor:

$$\tilde{\mu}_{GM}(x) = k * \mu_{GM}(x) = k * (\bar{a} + 10^{\bar{b}+cx}) = k * \bar{a} + 10^{\log k + \bar{b} + cx} = a + 10^{b+cx},$$

Hvor

Generation	GM-parametre		
	a	b	c
1993<=	0,00012	-7,90959	0,00031
1983-1992	0,00000	-4,69382	0,03985
1973-1982	0,00001	-5,40909	0,04443
1963-1972	0,00024	-6,13208	0,06058
1953-1962	0,00000	-4,41897	0,03388
1943-1952	0,00162	-4,71915	0,03767
1933-1942	0,01108	-7,28716	0,07159

1923-1932	0,00000	-5,55826	0,05012
<=1922	0,00000	-3,38767	0,02833

Gruppeliv:

De sidste fem år har præmieindtægterne ligget over skadeudgifterne i gruppeliv, hvilket har medført en stærkt voksende hensættelse på gruppeliv. Fra 2015 til og med 2017 har medlemmer med høj dækning betalt 2.040 kr. om året. I 2018 blev præmien sat ned til 1.200 kr. om året for medlemmer med høj dækning. I fastsættelsen af denne præmie blev indregnet et forventede underskud (forbrug af hensættelse) på 3,5 mio. kr.

Opgørelsen pr. 30. september 2018 viser, at skaderne overstiger præmierne som forventet, og at der dermed bruges af hensættelsen. Hensættelsen falder dog kun knap 1 mio.kr.

Beløb i kr.	Skader	Præmier	Hensættelse
2013	-7.082.000	9.718.980	22.186.401
2014	-5.626.000	9.593.702	26.499.963
2015	-6.658.000	8.754.990	29.103.281
2016	-7.526.000	8.845.186	30.944.769
2017	-6.760.208	8.894.399	34.555.257
30.9.2018	-5.980.000	4.466.380	33.615.351

Der fastsættes således en pris for 2019 ud fra forudsætningen om, at der skal være et underskud på 3,5 mio. kr. i 2019.

Prisen falder fra 1.200 kr. til 840 kr. årligt for den høje dækning og 960 kr. til 696 kr. årligt for den lave dækning.

Satsbilag

I det tekniske grundlag ændrer ovenstående anmeldte forhold satsbilaget, jf. kapitel 16 i det tekniske grundlag:

Satsbilag til Beregningsgrundlag og Bonusregulativ 2019

Satser for tidligere år er anført til sammenligning. Regulativ er angivet i {}.

Beregningsgrundlag for forsikringsklasse I

Beregningsgrundlag 3.2 {I}

Den maximale omregningsrente er bestemt ved at startydelsen efter omregning maksimalt kan udgøre 100 % af startydelsen før omregning.

Beregningsgrundlag 5.1.

	2016	2017	2018	2019
M1	300 kr.	300 kr.	300 kr.	300 kr.
M2	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.

Beregningsgrundlag 5.5.1.

	2015	2016	2017	2018	2019
GEBYR	680 kr.	685 kr.	700 kr.	715 kr.	730 kr.

Beregningsgrundlag 5.5.5.

Bagatelgrænsen for tvangstilbagekøb udgør 200 kr. månedlig pension.

Beregningsgrundlag 5.6.1.

	2015	2016	2017	2018	2019
Finansielt fradrag	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %
GEBYR OMVALG	0 kr.	0 kr.	0 kr.	0 kr.	0 kr.

Bonusregulativ 13.2.1: Rente

<i>Depotrente i % p.a.</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Før PAL	2,36%	2,36%	2,36%	2,36%	2,36%
Efter PAL	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Supplerende livrente før PAL	2,36%	2,36%	2,36%	2,36%	2,36%
Supplerende livrente efter PAL	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%

Bonusregulativ 13.2.2: Risiko

Satserne for 2. ordens risikopræmie udgør følgende af 1. ordens risikopræmien, idet x er medlemmets alder i år og brøkdelen af år:

Beregningsgrundlag:			ISP19U	ISP14U	ISP01U	ældre grundlag
Ordning:			FKIII	FKI	FKI	FKI
Risiko	regulativ	Køn	2019	2019	2019	2019
Invaliditet	{I;II}	Mænd				40 %
Invaliditet	{I;II}	Kvinder				27 %

Invaliditet	Alle	begge køn	100 %	40 %	40 %	40 %
Død	Alle	begge køn	$\frac{\mu^{ISP19U,2.order}}{\mu^{ISP19U}}$	$\frac{\mu^{ISP01U,2.order}}{\mu^{ISP14U}}$	$\frac{\mu^{ISP01U,2.order}}{\mu^{ISP01U}}$	(-25+x) %

FKIII omfatter Markedsrente- og Seniorordningen, men FKI omfatter Garantiordningen.

På ISP19U er 2. ordens intensitet ved død for hver generationsgruppe angivet som

$$\mu^{ISP19U,2.order} = a + 10^{b+cx}$$

hvor

Generation	GM-parametre		
	a	B	c
1993<=	0,00012	-7,90959	0,00031
1983-1992	0,00000	-4,69382	0,03985
1973-1982	0,00001	-5,40909	0,04443
1963-1972	0,00024	-6,13208	0,06058
1953-1962	0,00000	-4,41897	0,03388
1943-1952	0,00162	-4,71915	0,03767
1933-1942	0,01108	-7,28716	0,07159
1923-1932	0,00000	-5,55826	0,05012
<=1922	0,00000	-3,38767	0,02833

På ISP01U og ISP14U er

$$\mu^{ISP01U,2.order} = 0,000316 + 10^{3,944+0,0586x-10}$$

Bonusregulativ 13.2.3: Omkostning

	2015	2016	2017	2018	2019
Af bidrag	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Af indskud	0%	0%	0%	0%	0%
Af depotet under 2. mio. kr. (årligt*)	0,04%	0,04%	0,03%	0,03%	0,03%
Af depotet over 2. mio. kr. (årligt*)	0,04%	0,04%	0,03%	0%	0%
Månedligt gebyr	30 kr.	30 kr.	30 kr.	40 kr.	40 kr.

*) Depotomkostningerne beregnes månedligt af depotet primo måneden med 1/12 af satsen.

Omkostningssatserne gælder både for hovedordning og supplerende livrente.

Bonusregulativ 13.2.4 Bonustillæg

Bonustillæg bliver individuelt beregnet, jfr. Bonusregulativ pkt. 6.

Bonusregulativ 13.4 e) Gruppelivspræmie

Månedlig Præmie i kr.	grp.	2015	2016	2017	2018	2019
Høj dækning	A	170	170	170	100	70
Lav dækning	A	139	139	139	80	58
Lav dækning	B	170	170	170	100	70

Gruppelivspræmierne er faldet i forhold til 2018. Præmien for død og invaliditet på høj dækning udgør 24 kr. og på lav dækning 12 kr. Ulykkesdækningen udgør fortsat 20 kr. Kritisk sygdomsdækningen falder fra 40 kr. i 2018 til 26 kr. i 2019

Gruppe B omfatter medlemmer af opsparingsafdelingen {I} samt indskudsbetalende medlemmer {III}. Gruppe A omfatter øvrige medlemmer.

Gruppelivsdækning

IS angiver invalidesum, T angiver sum ved død, KS angiver sum ved kritisk sygdom:

Regulativ 4:

Alder	Lav dækning			Høj dækning		
	Under	KS	IS	T	KS	IS
41	150.000	200.000	400.000	150.000	400.000	800.000
42	150.000	200.000	384.000	150.000	400.000	768.000
43	150.000	200.000	368.000	150.000	400.000	736.000
44	150.000	200.000	352.000	150.000	400.000	704.000
45	150.000	200.000	336.000	150.000	400.000	672.000
46	150.000	200.000	320.000	150.000	400.000	640.000
47	150.000	200.000	304.000	150.000	400.000	608.000
48	150.000	200.000	288.000	150.000	400.000	576.000
49	150.000	200.000	272.000	150.000	400.000	544.000
50	150.000	200.000	256.000	150.000	400.000	512.000
51	150.000	200.000	240.000	150.000	400.000	480.000
52	150.000	180.000	224.000	150.000	360.000	448.000
53	150.000	160.000	208.000	150.000	320.000	416.000
54	150.000	140.000	192.000	150.000	280.000	384.000
55	150.000	120.000	176.000	150.000	240.000	352.000
56	150.000	100.000	160.000	150.000	200.000	320.000
57	150.000	80.000	144.000	150.000	160.000	288.000
58	150.000	60.000	128.000	150.000	120.000	256.000
59	150.000	40.000	112.000	150.000	80.000	224.000
60	150.000	20.000	96.000	150.000	40.000	192.000
61	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
62	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
63	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
64	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
65	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
66	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
67	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000

Øvrige regulativer:

Alder	Lav dækning			Høj dækning		
	Under	KS	IS	T	KS	IS
41	150.000	200.000	400.000	150.000	400.000	800.000

42	150.000	192.000	384.000	150.000	384.000	768.000
43	150.000	184.000	368.000	150.000	368.000	736.000
44	150.000	176.000	352.000	150.000	352.000	704.000
45	150.000	168.000	336.000	150.000	336.000	672.000
46	150.000	160.000	320.000	150.000	320.000	640.000
47	150.000	152.000	304.000	150.000	304.000	608.000
48	150.000	144.000	288.000	150.000	288.000	576.000
49	150.000	136.000	272.000	150.000	272.000	544.000
50	150.000	128.000	256.000	150.000	256.000	512.000
51	150.000	120.000	240.000	150.000	240.000	480.000
52	150.000	112.000	224.000	150.000	224.000	448.000
53	150.000	104.000	208.000	150.000	208.000	416.000
54	150.000	96.000	192.000	150.000	192.000	384.000
55	150.000	88.000	176.000	150.000	176.000	352.000
56	150.000	80.000	160.000	150.000	160.000	320.000
57	150.000	72.000	144.000	150.000	144.000	288.000
58	150.000	64.000	128.000	150.000	128.000	256.000
59	150.000	56.000	112.000	150.000	112.000	224.000
60	150.000	48.000	96.000	150.000	96.000	192.000
61	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
62	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
63	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
64	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
65	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
66	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000
67	100.000	-	80.000	100.000	-	160.000

Pensionstillæg til løbende pensionsydelse.

Satserne udgør nedenstående på de angivne valørdatoer:

	Regulativ I		Regulativ II og III	
	01.04	01.10	01.04	01.10
2006	50 %	50 %	50 %	125 %
2007	100 %	50 %	200 %	150 %
2008 - 2019	0 %	0 %	0 %	0 %

Pensionstillæg til engangsudbetalinger.

Satserne udgør nedenstående på de angivne valørdatoer.

01.01.2011 – 01.12.2012	5,0 %
-------------------------	-------

01.01.2013 – 01.01.2020	0,0 %
-------------------------	-------

Sats for erhvervsomkostninger

Satsen er 0.

Beregningsgrundlag for forsikringsklasse III

Beregningsgrundlag 3.2.

Den maksimale omregningsrente er bestemt ved, at startydelsen efter omregning maksimalt kan udgøre 100 % af den beregnede ydelse. Dette gælder ligeledes ved omvalg fra forsikringsklasse I til forsikringsklasse III.

Beregningsgrundlag 5.1.1.

Satserne er de samme som gælder i forsikringsklasse I.

Beregningsgrundlag 5.5.5.

Satserne er de samme som gælder i forsikringsklasse I.

Beregningsgrundlag 5.6.2.

Satserne er de samme som gælder i forsikringsklasse I.

Overskudsregulativ) Rente

<i>sats i % p.a.</i>	2015	2016	Aktuelle i 2017 og eventuelle indtil 1.7.2017	Eventuelle 1.7.2017 til 31.12.2017	2018	2019
Foreløbig rente før PAL-Seniorordningen	2,36 %	2,36 %	2,36 %	2,36 %	2,36 %	2,36 %
Foreløbig rente efter PAL-Seniorordningen	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
Foreløbig rente før PAL – Markedsrenteordningen	5,00 %	5,00 %	5,00 %	4,43 %	4,43 %	4,43 %
Foreløbig rente efter PAL-Markedsrenteordningen	4,25 %	4,25 %	4,25 %	3,75 %	3,75 %	3,75 %

<i>sats i % p.a.</i>	2015	2016	2017	2018	2019
KON-SATS	0%	0%	0%	0%	0%

Overskudsregulativ) Risiko

Satserne er de samme som gælder for regulativ III i forsikringsklasse I.

Overskudsregulativ) Omkostning {I, II, III}

Satserne er de samme som gælder for forsikringsklasse I. Derudover tages en pris for garantien på Seniorordningen. Prisen for garantien udgør i 2019 0,3 % af det samlede depot i Seniorordningen. Prisen for garantien beregnes månedligt af depotet primo måned med 1/12 af satsen.

Overskudsregulativ) Omkostning {IV}

Policeomkostninger	2015	2016	2017	2018	2019
Af bidrag	1,0 %	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Af indskud og overførsler	0 %	0%	0%	0%	0%
Af depotet under 2 mio. kr. (årligt*)	0,04 %	0,04%	0,04%	0,03%	0,03%
Af depotet over 2 mio. kr. (årligt*)	0,04 %	0,04%	0,04%	0%	0%
Månedligt gebyr	30 kr.	30 kr.	30 kr.	40 kr.	40 kr.

*) Depotomkostningerne beregnes månedligt af depotet primo måneden med 1/12 af satsen.

Omkostningssatserne gælder både for hovedordning og opsparingsordninger.

Overskudsregulativ) Omkostning

Investeringsvalg	indtil 30.4.2015	Fra 1.5.2015	2016	Indtil 30.4.2017	Fra 1.5.2017
Gebyr	250 kr.	0 kr.	250	250	0
Af depotet	0,05%	0%	0,05%	0,05%	0%

Overskudsregulativ) Gruppelivspræmie

Satserne er de samme som gælder for forsikringsklasse I.

Pensionstillæg

Der er ikke pensionstillæg med mindre garanteret mindsterente er tilvalgt.

Pensionstillæg på løbende ydelser	
2008-2020	0 %

Pensionstillæg på sumydelser udgør 0 %.

Sats for erhvervelsesomkostninger

Satsen er 0.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser,

skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstagere og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Genkøb

Stigningen i gebyret på 15 kr. skyldes pristalsregulering.

Pris for garantien i Seniorordningen

Prisen for garantien i Seniorordningen er fastsat ud fra samme principper som risikoforretningen for rentegrupperne (se særskilt anmeldelse), dvs. ud fra solvensbelastningen i ordningen og prisen for ansvarlig lånekapital. Prisen for garantien i kr. svarer til, at solvensbelastningen forrentes med 6 %, hvilket svarer til den forrentning, som anvendes ved opgørelsen af risikotillægget under Solvens II.

Prisen for garantien stiger fra 0,2 % til 0,3 %. I forhold til sidste år er solvensbelastningen steget marginalt, mens de samlede forsikringsmæssige hensættelser er faldet. Dette medfører en stigning i prisen for garantien.

Risikodækninger ved død for Garantiordningen:

2. ordens risikopræmien ved død for Garantiordningen P66 ændres til (alder – 25) % af 1. ordens risikopræmie ved død fra (alder – 30) %. Faldet er fastsat ud fra et risikoregnskab ved død fra 2018 i balance.

2. ordens intensiteten ved død på ISPU14 ændres, så det er den samme som for ISPU01. Ændringen medfører et fald i risikoresultat på ISPU14 på 14 t. kr.

Ændringerne ville, hvis de var anvendt i 2018, medføre et fald i risikoresultatet pr. 30. september 2018 på 1.518 t. kr. (1.504 t. kr. på P66 grundlaget og 14 t. kr. på ISPU14 grundlaget). Risikoresultat samlet vil i så fald have udgjort 2.399 t. kr.

For langt de fleste medlemmer vil ændringen af 2. ordens risikopræmien ved død ikke have en effekt på de udbetalte ydelser, idet medlemmerne har deres ydelsesgaranti. For medlemmer, hvor den udbetalte ydelse svarer til ydelsesgarantien, vil ændringen af 2. ordens dødeligheden medføre en mindre negativ bonus. Negativ bonus henføres udelukkende på rentegrupper, jf. contributionsbekendtgørelsen.

Risikodækninger ved død for Markedsrente- og Seniorordningen:

Ændringen af 2. ordens satsen ved død på ISPU19 grundlaget er fastsat ud fra det bedste bud på dødeligheden i 2016 korrigeret til en forventning om et risikoresultat i balance.

Ændringen foretages som følge af opdatering af ISPs modeldødelighed inkl. fremtidige levetidsforbedringer. Det anvendes 2 års levetidsforbedringer, da risikointensiteterne på 2. orden kun anvendes til risikoresultatet, som er en her og nu betragtning.

2. ordens satserne får effekt på medlemmernes depoter. Effekten er dog begrænset.

De nye 2. ordens parametre ved død ville, hvis de var blevet anvendt i 2018, havde resulteret i et risikoresultat i balance. Risikoresultatet for Markedsrente- og Seniorordningen tilfalder egenkapitalen.

Gruppeliv

Prisen for gruppelivsdækninger er faldet fra 1.200 kr. årligt til 840 kr. årligt for den høje dækning og fra 960 kr. til 696 kr. for den lave dækning. Der fastsættes en pris for 2019 ud fra forudsætningen om, at der skal være et underskud på 3,5 mio. kr. i 2019. Præmien for ulykkesforsikringen er uændret 20 kr. pr måned, da denne tegnes i et skadesforsikringsselskab.

For dødsfaldssummen, invalidesummen og kritisk sygdom er den samlede pris fundet ud fra dækningerne samt sandsynligheden for at dækningerne kommer til udbetaling. Herefter er den samlede pris reduceret med 3,5 mio. kr. Prisen for det enkelte medlem er den reduceret pris divideret med antal dækkede.

Prisen for gruppelivsdækninger bliver dermed 70 kr. om måneden for den høje dækning.

Prisen for dødfalds- plus invalidesummen samt prisen for kritiske sygdom er fastsat således, at de to priser resulterer i samme forventede skadesprocent. Dermed bliver prisen for dødsfalds- plus invalidesummen 24 kr. om måneden og prisen for kritisk sygdom bliver 26 kr. om måneden. Dermed er gruppelivspræmien for den høje dækning til følgende:

	Årlig gruppe- livspræmie efter regulering	Månedlig gruppe- livspræmie efter regulering
Dødsfalds- og invalidesum	288	24
Kritisk sygdom	312	26
Ulykke	240	20
Total	840	70

For lav dækning udgøre prisen for dødsfalds- og invalidesum 12 kr., hvorfor den samlede månedlige præmie udgør 58 kr. pr. måned.

Med ovenstående priser forventes et underskud i 2019 på 3,5 mio.

Omkostningssatser:

Omkostningssatser er uændrede i forhold til 2018.

Fastholdelsen af omkostninger betyder, at der forventes i 2019 et omkostningsunderskud som følge af ekstraordinære omkostninger i forbindelse med skiftet af outsourcingen til Sampension. Herefter forventes et omkostningsresultat i balance.

Et omkostningsunderskud i Garantiordningen vil først blive dækket af kollektivt bonuspotentiale og efterfølgende af egenkapitalen. For Markedsrente- og Seniorordningen dækkes omkostningsunderskud af egenkapitalen. Omkostningsunderskuddet for Garantiordningen forventes at udgøre 1 mio. kr., mens

underskuddet for Markedsrente- og Seniorordningen forventes at udgøre samlet 8.3 mio.kr.

Depotrente

Depotrente efter PAL er uændret fastsat til 2 %.

Renteresultat forventes at give overskud for året samt de fem efterfølgende år. Et positivt resultat vil blive anvendt til at nedbringe egenkapitalens skyggekonto og dernæst udlægskonto i de rentegrupper, der har skyggekonto/udlægskonto og ellers til forhøjelse af kollektivt bonuspotentialer.

De anmeldte ændringer er dermed rimelige og betryggende og fører ikke til omfordeling af væsentlig økonomisk størrelse mellem medlemmerne ud over, hvad der følger af risikodækninger

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der er ingen juridiske konsekvenser for pensionskassen

Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Genkøb

Datagrundlaget er den fulde bestand samt lønindeks for privat sektor, finansiering og forsikring

Pris for garantien i Seniorordningen

Datagrundlaget er policerne i Seniorordningen. Prisen for garantien tilfalder egenkapitalen. Med ændring forventes prisen for garantien at stige fra 1,3 mio. kr. til 1,7 mio. kr.

Risikodækninger ved død for Garantiordningen:

Datagrundlaget er bestanden i Garantiordningen. Med de foreslåede ændringer forventes et risikoresultat i balance.

Risikodækninger ved død for Markedsrente- og Seniorordningen:

Datagrundlaget er bestanden i Markedsrente- og Seniorordningen. De nye 2. ordens parametre ved død ville, hvis de var blevet anvendt i 2018, havde resulteret i et risikoresultat i balance. Risikoresultatet for Markedsrente- og Seniorordningen tilfalder egenkapitalen.

Gruppeliv

Datagrundlaget er gruppelivsordninger. Men de nye priser forventes en underskud på 3,5 mio. kr. i 2019, som reduceret hensættelsen for gruppeliv.

Omkostningssatser:

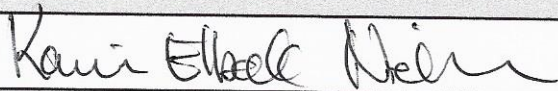
Datagrundlaget er den fulde bestand. Der forventes et omkostningsunderskud som følge af ekstraordinære omkostninger i forbindelse med skiftet af outsourcingen til Sampension. Et omkostningsunderskud i Garantiordningen vil først blive dækket af kollektivt bonuspotentialer og

efterfølgende af egenkapitalen. For Markedsrente- og Seniorordningen dækkes omkostningsunderskud af egenkapitalen. Omkostningsunderskuddet for Garantiordningen forventes at udgøre 1 mio. kr., mens underskuddet for Markedsrente- og Seniorordningen forventes at udgøre samlet 8.3 mio.kr.

Depotrente

Datagrundlaget er den fulde bestand i pensionskassen.

Der forventes overskud på renteresultatet, hvorfor skyggekontoen og evt. udlægskonto i rentegrupper med skyggekonto/udlægskonto forventes nedbragt.

Navn	
Angivelse af navn	
Karin Elbæk Nielsen	
Dato og underskrift	
28. december 2018	
Navn	
Angivelse af navn	
Søren Andersen	
Dato og underskrift	
28. december 2018	